

Mapy a itny

Proč lidé kreslí mapy?

Nemusíme se vydávat na daleké cesty, abychom se dostali do krajů, kde to tak dobře neznáme. Stačí vyjet do sousedního regionu. Ale i na větších výletech či dovolených se potřebujeme zorientovat a najít náš cíl i cestu, kterou se dostaneme zpět. A když žádný cíl cesty ještě nemáme? Nevadí, i tady pomůže mapa.

Plánování výletu

Řekněme, že bychom se chtěli vydat na hrad Zvíkov, o kterém jsme slyšeli, že vážně stojí za návštěvu. Z našeho místa bydliště je to ale delší výlet a nechceme na místo cestovat jen na „otočku“. Ideální by bylo v okolí strávit celý víkend a prozkoumat, co je tam ještě k vidění. I s tím nám můžou mapy pomoci.

Mapa světa je velmi často zobrazována ve formě zmenšeniny zeměkoule, které říkáme globus. Digitální mapy však dokážou mnohem více.
Zdroj: unsplash.com

MAPY.CZ

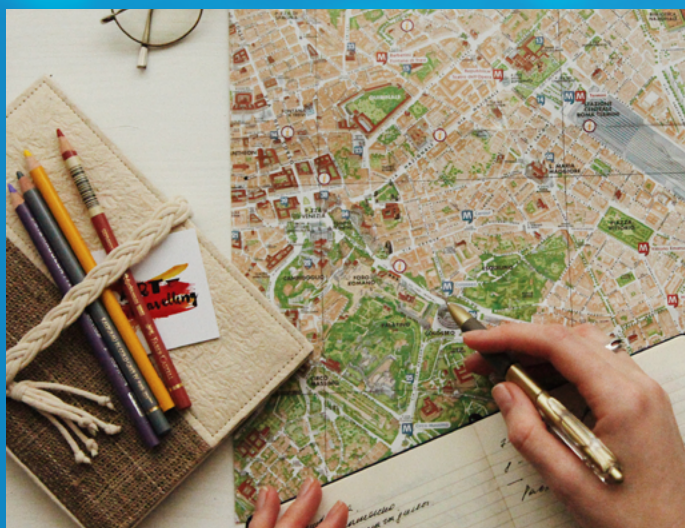
Mapy od Seznamu jsou dokonalou pomůckou obzvláště, pokud hledáme značené turistické trasy a turistické cíle v okolí. Tentokrát bude pohodlnější zapnout mapy na počítači, tedy na adrese www.mapy.cz. V levém horním rohu nám mapy.cz nabízí různé podklady, pro vyhledávání zajímavostí je nejlepší překliknout na turistické mapy (v mobilní aplikaci tuto nabídku nenajdeme, do turistických map přepne po určitém přiblížení sama), zobrazí se nám podklad se značenými turistickými trasami a zajímavostmi, jako jsou hrady, zámky, vyhlídky a další významné cíle. Zobrazí nám dokonce i sezónní zajímavosti, jako městské vánoční stromy v době adventu. V nabídce jsou i další mapové podklady jako „zimní“, ideální pro hledání míst na zimní radovánky. Vyznačují především sjezdovky a trasy na běžkové lyžování. Variantou, kterou najdeme pouze v rozhraní na počítači, jsou pak fotografie. Zde mohou lidé do map přidávat fotografie zajímavých lokalit, které navštívili. Takže z těchto podkladů můžeme vyčíst i taková místa, která v turistických mapách nenajdeme.

Pokud plánujeme výlet do míst, kde s největší pravděpodobností nebudeme mít internet, Mapy.cz nabízí možnost stáhnout si mapy do telefonu. Dobré je, že se dají stahovat po krajích, a to jak v Čechách, tak v zahraničí, takže nejsou tolik náročné na paměť telefonu.

S mapou na cestách

Staré dobré papírové mapy odjakživa pomáhají poutníkům se spoustou problémů. Dá se podle nich trefit na určité místo, najít turistický cíl v okolí, vyhnout se frekventované silnici... Ale pokud to s klasickou mapou až tak neumíte, nebo chcete o cíli či trase vaší cesty zjistit ještě něco víc, pak jsou lepší variantou mapy digitální.

Zdroj: unsplash.com

Hlavní výhodou pro ty, kteří se hůře orientují, je fakt, že vám se slušnou přesností dokáží říct, kde jste. Tedy pokud máte mapu instalovanou v zařízení, které polohu dokáže zjistit. Takovým zařízením je třeba mobilní telefon. Pokud aplikaci povolíte zaznamenávání vaší polohy, na mapě se objeví barevná tečka, která vám bude ukazovat, kde jste, ať půjdete kamkoli. A protože tenhle puntík komunikuje s družicemi a nikoli s telefonním operátorem, ukáže vám polohu třeba i v horách, kde žádný signál telefonní sítě není (v takovém případě musíme mít do telefonu instalovanou nejen mapovou aplikaci, ale i samotnou mapu, protože bez signálu by se k vám online mapová data neměla jak dostat).

Další funkcí těchto map je možnost navigace. To se může hodit nejen při cestování autem, ale třeba i pokud jedete na kole, nebo jdete pěšky městem, které neznáte. Navigace vám může vypočítat nejkratší cestu pro zvolený způsob dopravy. V aplikaci stačí zaškrtnout, zda jdete pěšky, jedete na kole, nebo autem a mapová aplikace podle toho zvolí ideální cestu. Například pokud budete chtít jet na kole, doporučí vám cyklostezku, ale pokud jdete pěšky, dokážou najít ještě kratší cestu po turistické značce, která by ale na kole byla obtížně sjížděná.

Plánování cesty je díky digitálním mapám velmi rychlé. Teď už jenom chybí zjistit, co bude k vidění v místě, kam chceme vyrazit. I s tím nám mapy umí poradit. Představte si, že jste v neznámém městě a potřebujete najít pekárnu, abyste si koupili chleba na snídani. Není nic jednoduššího, než otevřít aplikaci s mapami a do vyhledávání zadat „pekárna“. Mapy nám následně ukáží nejbližší pekárny v okolí, a dokonce u nich po rozkliknutí můžeme objevit otevírací dobu (tady pozor, protože informace o provozovně nemusí nutně být aktuální, někdy se stane, že obchod udělá změnu a zapomene ji zanést i do map, někdy vám mapa dokonce ukáže obchod, který už nefunguje), hodnocení zákazníků, kteří zde již nakoupili, ale třeba i fotografie produktů, interiéru prodejny a někdy i cen. Můžete si tak vybrat pekárnu, která vám z místní nabídky nejlépe vyhovuje.

Google Maps

I tyto mapy můžeme použít pro vyhledávání zajímavostí v okolí. Zajímavá místa se nám na těchto mapách zobrazují na základě toho, jak moc si mapu přiblížíme. Čím větší přiblížení, tím více špendlíčků nám na obrazovce vyskočí. Ve městech nám doporučují především ubytování, restaurace, obchody a turistické cíle. Na horách to pak budou vyhlídky, přírodní rezervace a další zajímavosti.

V mobilní aplikaci se ve spodní liště nachází políčko „prozkoumat“, u kterého nám po jeho stisknutí vyskočí spodní lišta s nabídkou „novinek v okolí“, kde můžeme kliknout na nějakou z nabízených kategorií a mapy nám vygenerují daná místa okolo nás. U většiny míst pak můžeme najít i recenze a fotografie od návštěvníků, kteří již dané místo navštívili. To se může hodit především u restaurací a dalších podniků, kde nám recenze mohou prozradit, který podnik stojí za návštěvu a který vynechat.

Mapová aplikace od Google vám dokonce umí prozradit, kdy jsou daná místa nejvíce navštěvovaná, jakou dobu zde lidé obvykle stráví a další zajímavosti. S mapami Google můžeme také pomoci ostatním. Pokud jsme navštívili kavárnu, restauraci, muzeum nebo jiný podnik, který je v mapách zanesený, můžeme přispět svojí recenzí a pomoci tak ostatním uživatelům s rozhodováním, zda dané místo navštívit.

Kterou z aplikací zvolit? Výběr je na vás. Obě jsou výborné a každá z nich má své výhody.

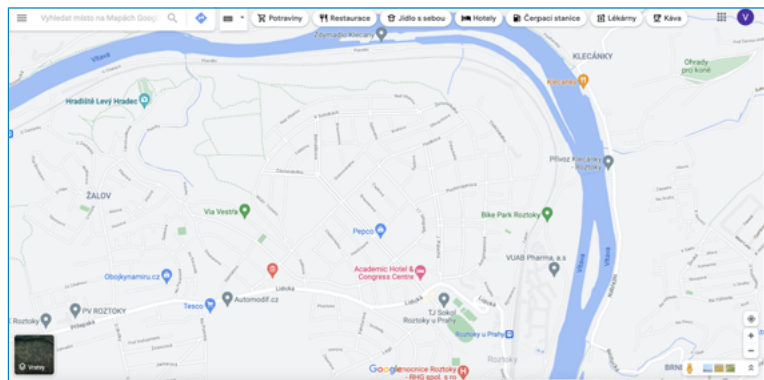
Předvedme si to na ukázce. Řekněme, že jsem v Roztokách u Prahy, mám volné odpoledne a vlastně vůbec nevím, co v okolí můžu najít. Pokud se podívám na turistické podklady od Seznamu (Mapy.cz), vidím, že zde můžu navštívit zámek, Středočeské muzeum, vodní mlýn, že na náměstí se mohou pokochat vánočním stromem a že od vlaku můžu po zelené turistické značce dojít na Levý Hradec plný dalších zajímavostí, nebo po žluté k přívozu, přeplavit se na druhý břeh a projít se údolím Přemyslského potoka.

Pokud budu na stejném místě vyhledávat pomocí aplikace Mapy Google, zjistím, že zde mohu navštívit zámek, hradiště Levý Hradec a bike park nedaleko nádraží. Při větším přiblížení map zde ale také najdu ordinace lékařů, supermarkety, kavárny, restaurace a hotely.

Z ukázky vidíme, že se každé mapy hodí pro jiné cíle. V praxi se tak vyplatí tyto dvě aplikace kombinovat v závislosti na tom, jaký druh cílů chci najít. Mapy.cz se obecně dobře hodí, pokud vyrážíme do přírody. Mají přehlednější zobrazování cest a pěšin a umí pracovat i s turistickými značkami. Mapy Google se dobře hodí na navigaci autem a na návštěvu měst, kde umí díky dobře fungujícím recenzím poradit s doporučením podniků.

Výřez z turistické mapy s naplánovanou trasou a jejím výškovým profilem v desktopové verzi aplikace Mapy.cz. Zdroj: Mapy.cz

Výřez z mapy v desktopové verzi aplikace Mapy Google. Zdroj: Maps.google.com.

NÁŠ PŘÍBĚH

Je pozdní večer, První máj, a já bloudím v okolí Trutnova, snažím se najít cestu zpět k autu. Místní lesy dobře neznám, poněvadž nejsem zdejší. Na procházku jsem se zde vydal, protože jsem se potřeboval vyvětrat při dlouhé cestě domů. Rád chodím na procházky, ale raději tam, kde to dobře znám, nebo s někým, kdo to v okolí dobře zná. Setmělo se před půl hodinou a vzduch byl také o poznání chladnější. Už by mi nepomohlo ani kdybych si pamatoval, jak vypadala cesta, po které jsem se zprvu vydal, což jsem si nepamatoval.

Vzpomínal jsem v té chvíli na svého přítele Lojzu. S ním rád chodím na dlouhé výlety do přírody, jelikož se dobře orientuje a nikdy se s ním neztratíme. Je pravda, že jsme jednou špatně odbočili při túře na Radhošť. Zašli jsme si tenkrát dobrých pět kilometrů navíc, ale nakonec jsme na místo v pořádku dorazili. Pamatoval jsem si, že používá nějaké mapy v telefonu, ale já na tyhle věci nikdy nebyl. Jak by se mi hodilo to v tom lese umět. Chodil jsem už dobrou hodinu a půl po setmělých pěšinkách v Trutnově a doufal, že se mi poštěstí cestu najít nebo narazit na nějakého milovníka noční krajiny, kterého bych se mohl doptat. V širokém okolí však nebylo ani živáčka a mé bloumání doprovázel jen vítr a zvuky nočních živočichů. Trvalo další půlhodinu, než se mi poštěstilo z cest vymotat a zahlednout světla aut na silnici, u které stálo i to moje. Jak já byl toho večera rád, že ho opět vidím. Zajel jsem hned na nejbližší benzínku a dal si tam dvojitou horkou kávu, než jsem se vydal na zbytek cesty do tepla domova.

Hned druhý den jsem volal Lojzovi, vyprávěl mu svůj dobrodružný příběh a prosil ho, aby mě naučil s těmi mapami v telefonu, jak už mi několikrát nabízel a já vždy s díky odmítl. Lojza si ze mne chvíli utahoval, že jsem schopný se ztratit i ve vlastním bytě. Za půl hodiny už jsem ale seděl na gauči a podle Lojzových instrukcí instaloval do telefonu digitální mapy. Překvapily mne hned dvakrát: Nejprve tím, jak bylo snadné je získat a vzápětí mne ohromila informace, že mapy od českých mapářů jsou považovány za jedny z nejkvalitnějších na světě.

Musím dodat, že od té doby si rád při mých cestách zastavím na procházku v krajích, které neznám, a vydám se do lesů s jistotou, že mám v kapse tu zázračnou nápoje.

Na papírové mapě si můžete své body zájmu označovat špendlíkem. Tím se však mapa poškodí a časem ji musíte vyměnit. U digitálních map nic takového nehrozí. Zdroj: unsplash.com

Virtuální cestování

Jak? Ano, opět jsou odpovědi online mapy. Díky funkci, která se jmenuje Street View (Google mapy) anebo Panorama (Mapy.cz), se přes obrazovku svého zařízení můžeme procházet po Praze, Salzburgu, New Yorku, Sydney nebo se podívat do ulic Káthmándú během vteřin. V mapách Google nám k tomu poslouží ikonka žlutého panáčka na počítači vpravo dole. Na mobilním zařízení se po umístění špendlíku do mapy

„Ó, Salzburg, Salzburg... Tam jsem... taky nebyl..." Ministr informací z filmu **Tři veteráni** dnes nemusí věšet hlavu. Virtuálně si totiž můžeme zajít na procházku téměř po celém světě!

dlouhým podržením zobrazí vlevo dole náhled k rozkliknutí. To nás přenesení na dané místo, po kterém se pak pomocí šipek můžeme pohybovat. Mapy.cz mají podobnou funkci, dostupnou ovšem pouze na území ČR. Na obrazovce počítače funkci Panorama nabízí v levé horní nabídce. V mobilní aplikaci tato funkce jde zapnout v nabídce po vyhledání určitého místa pomocí lupy.

Google Street View vám umožní cestovat po světě přes displej vašeho počítače. Atmosféru živého města sice nezažijete, ale nasnímané obrázky vás dokážou provést místem podobně, jako kdybyste tam byli osobně. Zdroj: Google.com.

Bonusy

Obě mapové aplikace se neustále vylepšují a snaží se uživatelům poskytnout další užitečné funkce.

Pro cestování automobilem se může hodit vyhledávání benzinových pump, kde nám mapa kromě lokality prozradí i aktuální cenu benzínu. Stačí do map Google zadat „čerpací stanice“.

Pomocí Street View se můžeme podívat například i dovnitř některých památek nebo na vyhlídky v horách. Při používání žlutého panáčka se nám na některých místech zobrazí modrý puntík. Ten nám umožní zobrazit panoramatický výhled z některých míst bez možnosti pohybu. Opět mají obdobnou funkci i Mapy.cz.

Noční panorama s budovou opery v Sydney máte díky Street View na dosah kliknutí myši... Zdroj: Google.com

...a stejná budova, ale tentokrát zevnitř. Street View obsahuje řadu virtuálních prohlídek známých veřejných budov po celém světě. Zdroj: Google.com

Moje mapy. Na mapách od Seznamu si můžeme ukládat vlastní naplánované trasy a oblíbená místa pod záložkou „Moje mapy“. Je možné také zaznamenávat například výlet pomocí funkce „Stopař“. Pokud tuto funkci zapneme, bude aplikace zaznamenávat naši polohu, ať půjdeme kamkoli. Je tak možné změnit délku našeho výletu a uložit si trasu, kterou třeba následně můžeme doporučit přátelům.

Online mapy toho umí ještě mnohem více. Další zkoumání a bloumání mapami už ale necháme na vás. Náповědu na fungování map od Mapy.cz můžeme najít na adrese <https://napoveda.seznam.cz/cz/mapy/>. U map Google je adresa pro nápovědu <https://support.google.com/maps/>. Nebo stačí zadat do vyhledávače „Mapy.cz nápověda“ nebo „mapy Google nápověda“.

Mapové aplikace

Největší uplatnění nacházejí mapové aplikace na mobilních zařízeních. Je to logické, protože kde jinde použít mapu než na cestách? Proto mají téměř všechny mapové aplikace svoje mobilní verze a některé, jako například autonavigace, jsou dokonce vestavěnou součástí mobilní techniky.

Tipy na aplikace:

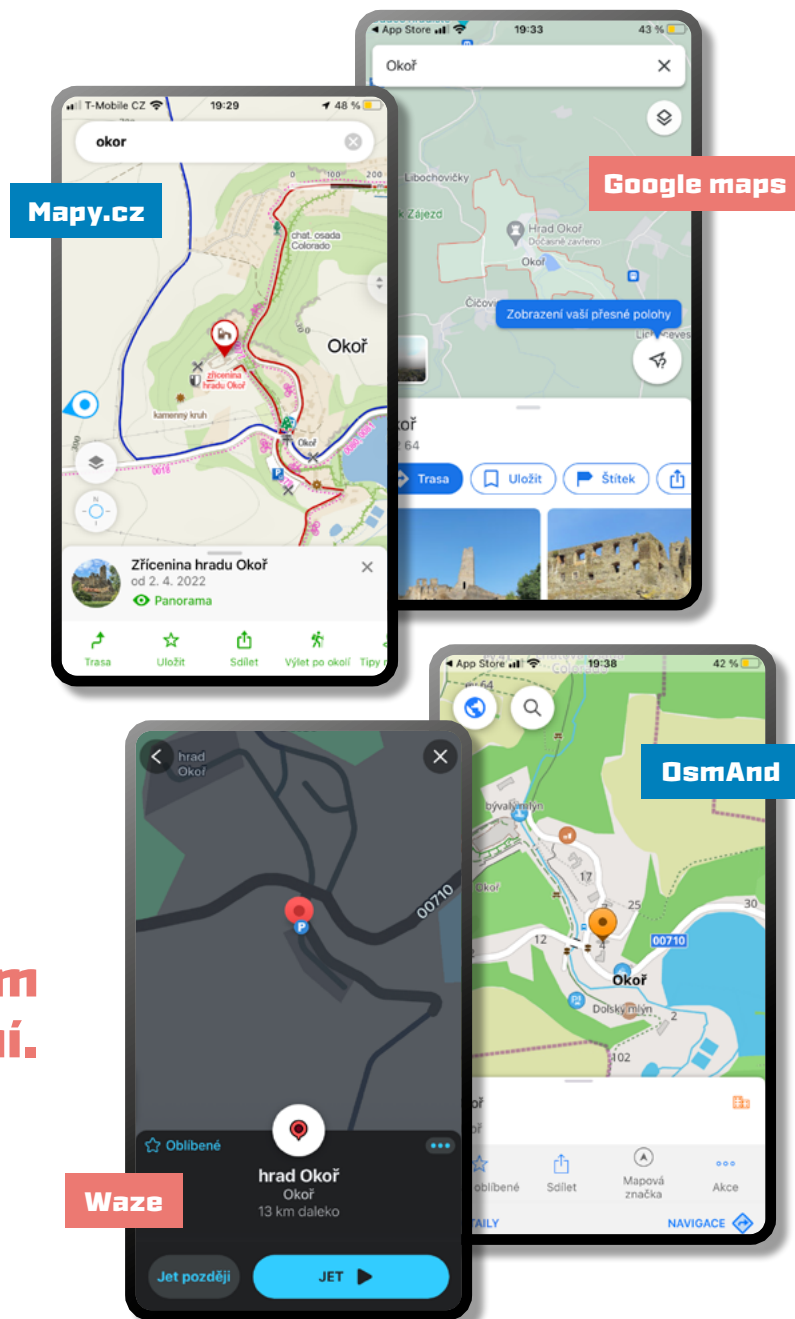
Mapy.cz / Pravděpodobně nejlepší turistická mapová aplikace na světě.

Google mapy / Předinstalovaná aplikace na telefonech s Androidem, funkce Street View.

Waze / Chytrá navigace, která zejména motoristům výrazně zkracuje čas na cestě.

OsmAnd / Open source mapový a navigační systém. Funguje na bázi otevřených mapových dat (do mapy mohou přispívat přímo uživatelé systému).

**Přejeme vám
příjemné cestování.**

Redakční rada:

Jaroslav Jindra, Jana Kubátová, Petr Klíma, Kateřina Špačková, Pavel Štáfek, Michaela Štáfková

DIGI zpravodaj 22 | Rok vydání: 2022 | www.portaldigi.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

DigiKompetence
podpora a vzdělávání
pro výkon práce z domova